

Seksuaaliterveyden edistäminen – aikuiset

Yhteisenä tavoitteena seksuaaliterveyden lisääminen

LÄHIKASVU- YMPÄRISTÖ	KASVU- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ	SOTE- JA HYVINVOINTIYMPÄRISTÖ				HALLINTO JA TUKIPALVELUT	KUMPPANIT			
LÄHIYMPÄRISTÖ	VARHAISKASVATUS	ÄITIYSNEUVOLA JA PERHEVALMENNUS	NAISTENKESKUS Äitiyspoliklinikka, synnytys- ja lapsivuodeosasto ja naisten akuuttikeskus (gyn pkl, seri)	OPISKELUTERVEYDEN- HUOLTO, YTHS	EHKÄISYNEUVOLA / SEKSUAALITERVEYSNEUVOLA	KOTIHOITO JA KOTISAIRAANHOITO, IÄKKÄIDEN TERVEYS- NEUVONTA	HYVINVOINTI- KOORDINAATTORI kunnassa ja alueella	JÄRJESTÖT, YHDIKSET, SEURAKUNTA Seurat, potilasjärjestöt, neuvontajärjestöt jne.		
<ul style="list-style-type: none"> Jokainen ihminen on seksuaalinen olento. Oikeus nauttia seksuaalisuudesta. Hyväksytään jokainen itsensä. Huomioidaan sukupuolten moninaisuus. Ihmissuhdetaitojen kehittäminen ja ylläpitäminen. Omien ja toisten rajojen kunnioittaminen ja omasta seksuaalisesta itsemääräämis- ja oikeudesta huolehtiminen. Avun ja tuen hakeminen seksuaaliseen kaltoinkohtelun uhan tilanteeseen ja toimintaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanhemman ja lapsen kiintymyssuhteen vahvistaminen, läheisten ihmissuhteiden tukeminen. Väkivallattoman vanhemmuuden tukeminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Parisuhteen ja seksuaalisuuden puheeksiottaminen ja tuki. Seksuaalielämän tukeminen. Perhevalmennus. Vanhempien minäkuvan ja identiteetin muutoksen tuki. Yksinodottajan tilanteen huomiointi. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen neuvonta ja tuki. Aikuisen ja lapsen välisen varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen ja kiintymyssuhteen vahvistaminen. Parisuhdeneuvonta mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveysneuvonta. Ehkäisyneuvonta. Perhesuunnittelu. Raskauden ja synnytyksen aiheuttamat muutokset seksielämään. Jokainen ihminen on seksuaalinen olento ja seksuaalisuuden muutokset elämän aikana. Seksuaalisuutta loukkaavan väkivallan ja muun väkivallan ehkäisy, puheeksiotto ja puuttuminen. Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). Intiimiteetin huomiointi vastaanotolla. Seksuaaliterveysneuvonta. Ehkäisyneuvonta ja ehkäisyn seuranta. Lisääntymisterveyttä edistävä neuvonta. Seksitautien ehkäisy ja testaus. Turvataidot ja rajat. Seksuaalisuutta loukkaavan häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja puuttuminen. Seurusteluväkivallan ehkäisy. Sairauksien ja terveysongelmien hoito. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto: Lähi-suhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen synnytys, aikuisen ja lapsen välisen varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen. Turvallinen kotiutuminen, raskauden ja synnytyksen aiheuttamat muutokset seksielämään. Jokainen ihminen on seksuaalinen olento ja seksuaalisuuden muutokset elämän aikana. Ohjausta omien ja toisten rajojen kunnioittamisesta ja omasta seksuaalisesta itsemääräämis-oikeudesta huolehtimiseen. Seksuaalirikoksen uhrien tuki. 	<ul style="list-style-type: none"> Minäkuvan tukeminen. Seurustelu ja ihmissuhteiden puheeksiotto. Seksuaaliterveysneuvonta. Ehkäisyneuvonta ja ehkäisyn seuranta. Lisääntymisterveyttä edistävä neuvonta. Seksitautien torjunta. Turvallisen ympäristön kehittäminen. Turvataidot ja rajat. Seksuaalisuutta loukkaavan häirinnän ja väkivallan ehkäisy. Seurusteluväkivallan ehkäisy. Sairauksien ja terveysongelmien hoito. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). 	<ul style="list-style-type: none"> Ehkäisyneuvonta, seksuaali- ja lisääntymisterveysneuvonta, seksuaalioikeuksien ja rajojen ymmärtämisen lisääminen, maksuttoman ehkäisyn toteuttaminen. Raskauden keskeytykseen liittyvät asiat. Seksuaaliterveys huolien ja ongelmien kuunteleminen. Seksuaaliterveyteen liittyvien ongelmien ja kipujen hoitaminen. Seksuaalisuutta loukkaavan häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja puuttuminen. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). 	<ul style="list-style-type: none"> Pitkäaikaissairaiden, vammaisten ja iäkkäiden henkilöiden seksuaalisten tarpeiden huomiointi. Seksuaaliterveysneuvonta ja ongelmien hoito. 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaaliterveyden hyvinvointianalyysi. Seksuaaliterveyden edistämisen hyvinvointivajeet hyvinvointisuunnitelman tavoitteina. Seksuaaliterveyden edistäminen, ennaltaehkäisy ja varhaisen tuen vaikuttavien menetelmien käyttöönoton jalkauttamisen tukeminen. Seksuaaliterveyttä edistävien toimien seuranta, arviointi ja raportointi. 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustelu- ja nettikeskusteluneuvonta ja apu (esim. väestöliitto seksuaaliterveyden edistämisen neuvontajärjestöt jne.). Häirinnän ennaltaehkäisy ja puuttuminen. Turvalliset sosiaalililat. Väkivallattoman vanhemmuuden ja parisuhteen tukeminen. 		
	NUORISOTYÖ	OPPILAITOKSET (Aikuiskoulutus)	LASTENNEUVOLA JA KOULU- TERVEYDENHUOLTO	OPISKELUHUOLTO Kuraattorit, psykologit	TYÖTERVEYSHUOLTO	MIELENTERVEYS- PALVELUT	TEKNINEN TOIMI	APTEEKIT		
	<ul style="list-style-type: none"> Sensitiivinen kohtaaminen. Seurustelu- ja ihmissuhteiden puheeksiotto. Turvataidot ja rajat. Seksuaalikasvatus. Seksuaalisuutta loukkaavan häirinnän ja väkivallan puuttuminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Sukupuolisensitiivisen toiminnan kehittäminen. Ihmissuhdetaitojen kehittämisessä tukeminen. Itsestä huolehtimisen taitojen tukeminen. Huomioidaan seksuaalisuuden ja sukupuolisuuden moninaisuus ja sateenkaari-perheet ja seksuaalisuus eri kulttuureissa. Seksuaalikasvatus ja -opetus. Häirinnän, ahdistelun ja väkivallan ehkäisy ja seurusteluväkivallan ehkäisy. Turvataidot ja rajat, opetellaan sanomaan EI. Turvallisen ympäristön luominen ja viestintä turvallises- ta, häirintä-vapaasta toiminnas- ta ja tiloista. Otetaan puheeksi ja puutu- taan häirintään ja väkivaltaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaalisuutta loukkaavan väkivallan ja muun väkivallan ehkäisy, puheeksiotto ja puuttuminen. Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). TERVEYDENHUOLLON VASTAANOTTOIMINTA Vuorovaikutus ja rajat. Tunne- ja turvataidot. Väkivallan ehkäisy. Mentalisaation kehittämisen tuki. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto vanhemman kanssa: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). SEULONTA Kohdunkaulasyövän seulonta. Seulontamammografia. Raskaudenajan seulontanäytteet. Sikiöseulonnat. 	<ul style="list-style-type: none"> Sukupuolisensitiivinen toiminta. Imetyksen tuki neuvolassa. Vanhemman ja lapsen kiintymyssuhteen vahvistaminen. Läheisten ihmissuhteiden tukeminen. Vanhempien parisuhteen tukeminen. Väkivallattoman vanhemmuuden tukeminen (esim. myönteisen kasvatuksen vahvistaminen). Vuorovaikutus ja rajat. Tunne- ja turvataidot. Väkivallan ehkäisy. Mentalisaation kehittämisen tuki. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto vanhemman kanssa: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisen ympäristön kehittäminen. Viestintä turvallises- ta, häirintä-vapaasta toiminnas- ta ja tiloista. Seurustelu- ja ihmissuhteiden puheeksiotto. Minäkuvan tukeminen. Häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja seurusteluväkivallan ehkäisy. Turvataidot ja rajat. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto nuoren kanssa: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). TARTUNTATAUTIEN VASTAANOTTO Seksuaaliterveysneuvonta. Seksitautien ennaltaehkäisy, testaus ja hoito. 	<ul style="list-style-type: none"> Työolojen arviointi lisääntymisterveyden kannalta. Lisääntymisterveyttä edistävä neuvonta ja hoito. Seksuaaliterveysneuvonta. Seksuaalisuutta loukkaavan häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja puuttuminen työpaikoilla. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). 	<ul style="list-style-type: none"> Sairauksien ja mielenterveysongelmien ennaltaehkäisy ja hoito sekä niihin liittyvä seksuaaliterveysneuvonta. Lisääntymisterveyttä edistävä neuvonta ja hoito. 	<ul style="list-style-type: none"> Turvalliset ja toimivat tilat (intiimiy- tykselliset asiat suojassa) Häirinnän ja väkivallan ehkäisy. Kameravalvonta. 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaaliterveyttä edistävien toimien seuranta, arviointi ja raportointi. 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaaliterveysneuvonta ja -ohjaus. Raskauden ehkäisy tuotteet ja intiimituotteet.
					AIKUISSOSIAALITYÖ	KUNTOUTUS, FYSIOTERAPIA		POLIISI		
					<ul style="list-style-type: none"> Seksuaaliterveysneuvonta. Seksuaaliterveysneuvonnan läpikäyminen. Lähisuhdeväkivallan puheeksiotto: Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake (THL). Väkivallan riskinarviointi (MARAK). 	<ul style="list-style-type: none"> Seksuaaliterveysneuvonta moni- ja pitkäaikaissairauksien ja vammojen kuntouttamisessa, inkontinenssi, synnytyksen jälkeinen neuvonta. 		<ul style="list-style-type: none"> Häirinnän ja seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisevä työ mm. valistustyö. Koulutukset seksuaaliväkivallan muodoista, haitoista ja ennaltaehkäisystä. Turvallisen toimintaympäristön turvaaminen. Seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan puuttuminen. Seksuaaliväkivallan tutkintatyö. Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden tutkiminen ja kuuleminen. 		
					SUUN TERVEYDENHUOLTO	KASVATUS- JA PERHENEUVONTA		YRITYKSET Kaupat, yksityiset harrastustilat		
					<ul style="list-style-type: none"> Raskausajan hammashuolto. Seksin välityksellä tarttuvien tautien ja HIVin diagnostiikka. 	<ul style="list-style-type: none"> Perheen, parisuhteen ja vanhemmuuden tuki. 		<ul style="list-style-type: none"> Kampanjointi, turvalliset sosiaalililat ja sovituskopit, seksuaaliterveysneuvonta ja -ohjaus. Turvataidoissa ohjaus. Turvalliset sosiaalililat ja sovituskopit. Seksuaalikasvatus, -neuvonta ja -ohjaus, seksuaaliseen häirinnän ja väkivallan ehkäisy. Intiimituotteet. Tuotteiden asettelu sukupuolisensitiivisesti. Seksuaaliterapia. 		

- Universaali toiminta
- Kohdennettu toiminta